

Rekommandation 30/2022
Forslag A 1917/UHN
Behandles af Udvalget for et Holdbart Norden

Betænkning over svar på rek. 30/2022 om oprettelse af nationale Ungeklimaråd

Udvalget for et Holdbart Norden foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 30/2022 hvad angår udvalgsforslag om oprettelse af nationale Ungeklimaråd til efterretning og anser den som færdigbehandlet for rådets vedkommende.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd rekommanderer, at de nordiske regeringer

At etablerer nationale repræsentative ungeklima- og biodiversitetsråd, der bygger på eksisterende strukturer, og som forpligter regeringen til at behandle forslag fra unge og konsultere unge i relevante beslutninger og initiativer omhandlende klima- og biodiversitet og tage ungeklimarådets anbefalinger til overvejelse

Svar fra de nordiske regeringer

Danmark

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet oprettede i 2019 Ungeklimarådet. Formålet med Ungeklimarådet er at være de unges talerør samt at engagere de unge i arbejdet med at udforme den klimapolitik, der skal være med til at løse de globale klimaudfordringer vi står over for.

Ungeklimarådet arbejder bl.a. for, at den globale temperaturstigning holdes under 1,5°C i overensstemmelse med IPCC's anbefalinger. Igennem sit arbejde har Ungeklimarådet til formål at bidrage til dette gennem dialog med institutioner og unge mennesker med det formål at belyse unges perspektiver på klimapolitikken samt at skabe større opmærksomhed og debat om klimaet og dets problemstillinger. På baggrund af de input Rådet indsamler fra bl.a. unge aktører i samfundet, udvikler Rådet anbefalinger og rådgiver regeringen med tidsrelevante anbefalinger vedr. klimapolitikken set fra ungdommens perspektiv. Ungeklimarådet er blandt andet

kommet med anbefalinger vedrørende grønne afgifter, mere vild natur og biodiversitet, adfærd og fødevarer. Ungeklimarådet er derudover aktive i den offentlige klimadebat og i diverse nationale og internationale klimarelaterede arrangementer.

Medlemmerne udpeges for en toårig periode, og kommer fra alle dele af landet, fra forskellige uddannelsesretninger og repræsenterer forskellige indgangsvinkler til klimaudfordringen.

Særsomt i forhold til naturkrisen har danske unge deltaget i politisk dialog med bl.a. miljøministeren. Fremhæves kan særligt Ungdommens konference om naturkrisen afholdt på Christiansborg af WWF Verdensnaturfonden i samarbejde med Miljø- og Fødevarerministeriet den 9. januar 2020. De 80 unge som deltog udarbejdede mål for blandt andet bedre forbrug af naturressourcer og fødevarer, bedre naturforvaltning samt økonomi og finansiering. De unges ønsker og forslag blev præsenteret for miljøministeren og ordførere fra de politiske partier, der deltog i konferencen.

Finland

Myndigheterna i Finland har en skyldighet att involvera ungdomar och andra specifika samhällsgrupper i beredningen av den nationella miljö- och klimatpolitiken. De unga medverkar på många sätt, bl.a. genom arbetet i Ungdomarnas Agenda 2030-grupp. Vid förhandlingarna om klimat- och biodiversitetsavtalen har de unga också sedan en tid haft egna representanter i Finlands delegationer. Olika ungdomsorganisationer har fört fram behovet att etablera ett särskilt nationellt klimat- och naturråd för unga. För tillfället pågår en diskussion med de ungas paraplyorganisation Alliansi om inrättandet av ett sådant råd. Ifall rådet etableras, vilket mot bakgrund av diskussionerna hittills är sannolikt, kvarstår ändå behovet av att även på andra sätt involvera ungdomarna i centrala miljö- och klimatprocesser.

De ungas klimat- och naturråd kunde t.ex. delta i planeringen av hur involveringen av ungdomar kan ordnas i praktiken. Medlemmarna i klimat- och naturrådet skulle genom sitt deltagande i rådet erhålla kunskap och kompetens vad gäller olika demokratiprocesser och särskilt med inriktning på miljö, och även få en närmare inblick i hur t.ex. lagberedning, arealplanläggning och utformandet av olika policydokument sker i praktiken. Rådet skulle även ha möjlighet att avge utlåtanden om centrala policyförslag. Enligt nuvarande planer skulle de ungas klimat- och naturråd arbeta i nära anslutning till Agenda 2030 nätverket. Beslut om inrättandet av rådet kan förväntas senast våren eller försommaren 2023.

Island

FNs ungdomsråd för bærekraftsmålen har vært operert i Island siden 2018. I rådet sitter 12 ungdommer i alderen 12-17, valgt av Barnas Forum (Barnåping) i to år at gangen. Representantene i ungdomsrådet kommer ifra ulike deler av Island, ifra Reykjavik og nærområde, Stykkishólmur (Vestlandet), Akureyri (Nordlandet) og Hella (Sørlandet). Ungdommene har via rådet muligheter til å diskutere og påvirke

myndigheter på alle de områder som dekkes av FNs bærekraftsmål, også klima og biodiversitet. Rådet har faste møter en gang om måneden. En fast ansatt rådgiver arbeider sammen med rådet som også kan søke opplysninger og hjelp av statsministeriets ansatte. FNs ungdomsråd for bærekraftsmålene treffer den islandske regjering en gang over sin valgperiode. Da presenterer de sine forslag til regjeringen og forklarer hvorfor de synes det er viktig at den arbeider med de sakene. Planen er at i fremtiden skal ungdomsrådet få svar på hvordan forslagene har blitt behandlet på ett oppfølgingsmøte med regjeringen.

Dessuten har rådet f.eks. støttet FN i Island i arbeide med ungdommer; ungdomsrådet arbeider med saker og prosjekt som ungdommene selv synes er viktige og de møter med og gir sine rekommandasjoner til ulike organisasjoner, institusjoner og partier. I tillegg sitter en representant ifra ungdomsrådet i Islands bærekraftsråd som skal utarbeide et forslag for Islands nye visjon og plan for bæredyktighet.

Islandske regjeringen finansierer også en ungdomsrepresentant for klima samt en ungdomsrepresentant for bæredyktighet. De er en del av ungdommens delegasjon for FN og deltar i større møter under regi av FN. I tillegg har representanter fra Unge miljøforkjempernes organisasjons (Ungir umhverfissinnar) deltatt i FNs årlige klimakonferanse (UNFCCC) og på UNFCCC forhandlingsmøter i Bonn under året. Representanter fra Unge miljøforkjempernes organisasjons deltok også i CBD COP15 i desember med støtte fra Nordens Ministerråd og den islandske regjering har planer om å forsikre en deltakelse ifra ungdommens representanter på CBD COP i fremtiden.

Norge

I Norge blir ungdomsorganisasjonene hørt og involvert i forkant av store prosesser og globale forhandlinger på klima og miljø.

I forkant av Naturtoppmøte, COP15 under konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) ble Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) involvert i forkant av forhandlingene. Norge hadde også en ungdomsdelegat med i forhandlingsmøtene. Delegaten ble gitt konkrete oppgaver og holdt også innlegg på COP 15 i Montreal i desember 2022.

På klimatoppmøtene deltar Norge alltid med en ungdomsdelegat i forhandlingsdelegasjonen. Ungdomsdelegaten er valgt av Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) og representerer alle deres medlemmer. Ungdomsdelegaten har dialog med forhandlerne og gir innspill både i forkant og under forhandlingsmøtene.

Tilsvarende ble LNU invitert til å delta med en ungdomsrepresentant og medvirke i den norske delegasjonen til Stockholm+50-toppmøte som ble arrangert i juni 2022. Temaet for markeringen av 50-års-jubileet for Stockholmskonferansen var "A healthy planet for the prosperity of all – our responsibility, our opportunity". Ungdomsdelegaten deltok aktivt i forberedelsene og under selve møte.

Norge prioriterer involvering av ungdomsdelegater i klima- og miljøarbeidet og ser verdien av å ha dem aktivt med i forberedelsene og i delegasjonene til de globale klima- og naturavtalene.

Sverige

I Sverige har ett ungdomsråd med fokus på miljø og klimat arrangerats och ägt rum 1–2 gånger per år mellan 2020–2022. Under ungdomsrådets möten har ungdomsrepresentanter från olika organisationer träffat ministern med ansvar för miljö- och klimatfrågor för att diskutera bland annat hållbar konsumtion och produktion, ambitiös klimatpolitik och biologisk mångfald. Frågeställningarna som diskuterats på rådet har utvecklats gemensamt mellan Miljödepartementet, Nationellt Organ för Dialog med civilsamhället – NOD och LSU – Sveriges ungdomsorganisationer. Efter varje möte publicerades en rapport på NOD:s hemsida som redogör för det som diskuterats. Resultatet har även delats med berörda tjänstemän på Regeringskansliet.

Inget beslut har ännu tagits om fortsättningen av ungdomsrådet, men ungdomsinvolvering är en fortsatt prioriterad fråga som lyfts även i andra sammanhang. Som en del av det svenska ordförandeskapet i EU våren 2023 har Sverige valt att lyfta frågan om meningsfull ungdomsinkludering i multilaterala processer i rådsarbetsgruppen WPIEI Global (som följer verksamheten inom FN:s miljöprogram samt uppföljningsarbetet från FN-resolutioner). Ungdomar från den globala och nationella ungdomsrörelsen planeras bjudas in för att ur ett ungdomsperspektiv informera om synen på meningsfullt ungdomsdeltagande. Ett annat exempel är att LSU – Sveriges Ungdomsorganisationer, utser nationella ungdomsdelegater för de internationella klimatförhandlingarna inom klimatkonventionen och Parisavtalet samt till de internationella förhandlingarna inom FN:s konvention om biologisk mångfald. Ungdomsdelegaterna deltar fullvärdigt i de svenska delegationerna med syfte att säkerställa att ungas perspektiv beaktas i beslutsfattandet.

Sammenfatning

Som fremgår av ovenstående mener alle de nordiske regjeringene at det er viktig at ungdommens perspektiver blir tatt i betraktning når beslutninger tas om fremtidens utvikling av klima og biodiversitet. Landene har alle gjort innsats for å involvere unge i generell diskusjon om klima og biodiversitet og sikret at de har tilgang til myndigheter og prosesser som er avgjørende for beslutninger om fremtidens utvikling på disse områder.

Det anses hermed, at rekommandasjonen er besvaret.

Udvalgets synspunkter

Der er brug for massive investeringer i dag for, at vi kan lave en grøn transformation af vores samfund til glæde for hele samfundet mange år frem. Ungeklimaråd kan bringe nytænkning ind i klima- og biodiversitetspolitikken og komme med input til fremtidens løsninger. Unges input er vigtig i klimadebatten, fordi de har nye perspektiver og høje klimaambitioner.

Udvalget noterer med stor tilfredshed, at de nordiske regeringer deler udvalgets synspunkt om at det er vigtigt at ungdommens perspektiver bliver taget i betragtning når beslutninger om fremtidens udvikling af klima og biodiversitet skal træffes.

Bakker op om de nordiske regeringers indsatser for at involvere unge i diskussionen om klima og biodiversitet og noterer at de nordiske regeringer har sikret at de unge har adgang til myndigheder og processer der er afgørende for udvikling af klima og biodiversitetsområderne.

Udvalget noterer, at ikke alle lande har etableret faktiske Ungeklimaråd, men derimod processer som understøtter inddragelse. Udvalget finder at etableringen af formelle Ungeklimaråd er særdeles vigtig, og opfordrer til at inddragelsesprocesser også inkluderer nedsættelse af formelle ungeklimaråd.

FN ungdomsdelegater har til formål at styrke ungdomsdeltagelse, repræsentation af unge og give ungdommen en stemme i de globale beslutningsprocesser. Udvalget for et holdbart Norden tilskynder til at *alle* nordiske lande udpeger og inkluderer ungdomsdelegater i alle relevante og fremtidige globale beslutningsprocesser omhandlende klima og biodiversitet.

Norden, den 28. juni 2023

Johan Andersson (S)

Malte Larsen (S)

Åsa Karlsson (S)

Simon Holmström (HI)

Emma Berginger (MP)

Ola Elvestuen (V)

Lene Westgaard-Halle (H)

Theresa Scavenius (Alt)

Staffan Eklöf (SD)

Himanshu Gulati (FrP)